

et tidligere Standpunkt maatte have næret, have i den senere Tid maattet lide ikke saa ganske lidt; der er trukket store Styer op i Form af omfattende Lovforslag, saa at jeg nu ikke tør vente, at det vil skee saa meget snart. Men selv om de ærede Medlemmer vilde begynde strax, efterat Sessionen var tilende, troer jeg dog, at Enhver af dem vilde kunne sige sig selv, at, naar de vare midt i deres Arbejde, vilde deres Mandater udløbe, og de vilde, naar de en Dag samledes med hinanden, pludselig finde, at de ikke længere vare Medlemmer af Commissionen, idet de vare ophørte at være Folkethingsmedlemmer. Selv om de bleve valgte paany ind i Folkethinget — og det maa man naturligvis forudsætte om dem Alle — saa vilde de dog ikke i Kraft af dette nye Valg alene have noget Mandat til at fortsætte deres Virksomhed som Medlemmer af Commissionen.

Jeg troer, at en Commission til Underfølgelse af Skolespørgsmaalet vilde i og for sig kunne være nyttig; men det maatte da ikke være nogen parlamentarisk Commission, men en Commission, som Regjeringen besluttede at nedsætte, og som den dannede af de forskjellige Bestanddele, som man kunde antage vilde faae Indflydelse paa Sagens senere Stæbne. Men jeg gaaer et Skridt videre. Jeg antager, at Sagen end ikke er moden til Behandling i en almindelig Commission. Det er min Overbeviisning, at dette Spørgsmaal, hvor stort og vigtigt og indgribende det end er, har mange Stadier at tilbagelægge, før det kan være modent til at blive Gjenstand for virkelige Reforme, for et nyt Lovforslag. Der gjaerer mange uklare Forestillinger paa dette Omraade, og jeg troer, at den Virksomhed, der foreløbig maa finde Sted, er den, der udøves af de Enkelte, som have Kaldelse og Indsigt i disse Sager. Jeg troer, at det er nødvendigt, at f. Ex. Spørgsmaalet om Religionsundervisningens Bevarelse i vore Skoler, eller, for at stille det lidt anderledes, Spørgsmaalet om vore Almueskolers Underordnelse under Kirken, trænger til en langt grundigere Drøftelse ad Litteraturens almindelige Vel, end det hidtil har fundet. Der er for ikke lang Tid siden ud-

kommet et Skrift i den Retning, som jeg, skjøndt det gaaer en anden Vel end den, jeg anseer for den rette, erkjender for at være et godt og værdifuldt Indlæg i Sagen; det er et Skrift af en Præst i Odense. Men paa mange andre Omraader er der en Bestræbelse for ad den almindelige Vel igjennem Litteraturen, igjennem Tidsskrifter og igjennem Pressen at bringe det hele Spørgsmaal under Discussion, og derved give os, hvad de ærede Forslagsstillere ville have gjennem den parlamentariske Commission, nemlig Ideer. Det foreliggende Forslag til Beslutning er egentlig kun en storartet Opfordring til at møde med Ideer og ikke Andet. „Vi ere fattige“ — raaber man — „vi ere tomme, vi ville gjerne lovgive, men vi vide ikke, hvad vi skulle gjøre. Ideer udbedes derfor, og jo før og jo flere, desto bedre“. Dette er den egentlige Tanke i Forslaget, men det er ikke ganske paa den Maade, at en lovgivende Forsamling bør gaae frem. Derfor troer jeg ikke, at vi kunne gaae nogen bedre Vel, end at stemme imod Forslagets Dvergang til 2den Behandling. Lader os takke de ærede Forslagsstillere for den levende Deeltagelse, som de have været saa „artige“ — for at bruge et Udtryk, vi nylig hørte af et æret Medlem — at vise denne Sag, men samtidig sige til dem, at det er vor Tro, at der skal endnu løbe adskilligt Vand i Stranden, før vi kunne komme saa vidt, at det af dem foreslaaede Skridt kan gjøres med nogen Nytte.

Ministeren for Kirke- og Under-
viisningsvæsenet: Et æret Medlem her i Salen — naar jeg ikke tager meget Feil, det ærede Medlem for Ringkjøbing Amts 3die Valgkreds (Madsen) — bad mig om ikke at tabe Almuekolevæsenet af Sigte, og den ærede Ordfører for Forslagsstillerne har talt om den almindelige Interesse, man maatte have for Almuekolevæsenet. Ligesom jeg meget vel kan opfylde den Begjæring, som saaledes blev stillet til mig, saaledes maa jeg i Forening hermed vedkjende mig, at jeg har den omspurgte Interesse for Almuekolevæsenet. Jeg burde jo have den ifølge den Stilling, jeg indtager; men jeg kan sige, at jeg har den